

A Szlovákiai Református Keresztyén Egyház

4/2011-es számú törvénye

az egyházközségek jogállásáról és társulásáról

ALAPVETŐ RENDELKEZÉSEK

A törvény célja

1. §

E törvény a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház (továbbiakban: Egyház) egyházközségeinek jogállását és az anyaegyházközségek társulásának feltételeit és módját állapítja meg.

2. §

Az egyházközség olyan – közösségi szándékkal és jogi keretek között szervezett – önkormányzati egyházszervezeti egység, amely meghatározott területen egyéneket és családokat kapcsol egybe a református keresztyén hit közös gyakorlása céljából.

3. §

E törvény az egyházközségeken belül egymástól eltérő jogállásban különbözteti meg az anyaegyházközséget, a leányegyházközséget, a társult anyaegyházközséget, a szórványgyülekezetet és a missziói gyülekezetet.

ALAPELVEK

4. §

Az egyházközség – az Egyház jogszabályaival összhangban, a bennük feltüntetett jogok és kötelezettségek alapján – önállóan intézi saját ügyeit.

Az alulról építkezés elve

5. §

(1) Az Egyház az egyházközségek önkormányzati és önrendelkezési jogára – mint elidegeníthetetlen jogokra – építve alkotja ezen egyházközségek egységét, az együttélés, az egységes és Szentírás szerinti hitgyakorlás, az egészséges képviselet, a kölcsönös segítségnyújtás, a személy erkölcsi védelme és az egyházi vagyon megóvása érdekében.

(2) Az Egyház jogszabály által korlátozhatja az egyházközségek jogait, ha a jelen § (1) bekezdésében felsorolt érdekek egészének vagy valamelyikének fenntartása vagy megóvása azt megkívánja.

A parókiális jog

6. §

(1) Azon egyházközségek, amelyek önálló lelkészi állást tartanak fenn, egyenrangúak, parókiális jogkörrel rendelkeznek.

(2) A parókiális jogkör alanya az egyházközség lelkészi állását betöltő lelkész, tárgya pedig a lelkészi állás betöltésével járó lelkészi szolgálat az egyházközség illetékeségi területén.

(3) A parókiális jogkör sérthetetlen; korlátozása csak az egyházközséginél magasabb szintű jogszabályban történhet – ha az 5. § (1) bekezdésében foglalt érdekek egészének vagy valamelyikének fenntartása vagy megóvása azt megkívánja.

szének vagy valamelyikének fenntartása vagy megóvása azt megkívánja.

I. FEJEZET

AZ EGYHÁZKÖZSÉGEK JOGÁLLÁSA

Az anyaegyházközség

7. §

(1) Önálló anyaegyházközség az az egyházközség, amely lelkészi állás fenntartására önállóan képes és hajlandó, illetve lelkészi állást önállóan tart fenn.

(2) Az az anyaegyházközség, amely önállóan két éven keresztül folyamatosan nem tart fenn lelkészi állást, leányegyházközséggé válik – kivéve, ha a Zsinati Tanács megállapítja, hogy saját hibáján kívül került ebbe a helyzetbe, vagy ha kétoldalúan elfogadott nyilatkozatot tesz más anyaegyházközséggel történő társulásáról. A leányegyházközséggé válás tényét a Zsinati Tanács az egyházmegyei felterjesztés után hagyja jóvá és nyilvánítja ki.

8. §

(1) Az anyaegyházközség jogait és kötelezettségeit törvényesen választott szervei és tisztségviselői útján gyakorolja.

(2) Az anyaegyházközség – jogállásából fakadó – általános jogai:

- a) önálló jogalanyisággal és parókiális jogkörrel rendelkezik;
- b) önmagát kormányozza, és a rá vonatkozó személyi és vagyoni jogai keretén belül rendelkezik;
- c) saját magára nézve presbitériumi határozatokat és egyházközségi rendeleteket adhat ki, a 4. § értelmében;
- d) lelkészi állása betöltéséhez saját lelképasztort választhat;
- e) lelkészi állásokat tarthat fenn;
- f) a lelkészi szolgálat elősegítéséhez segédlelkészt és beosztott lelkészt fogadhat, ha a segédlelkész és beosztott lelkész fogadásához szükséges körülményeket biztosítja;
- g) megállapíthatja az egyházközség területén végzendő lelkészi szolgálatokat;
- h) leányegyházközség és szórványgyülekezet tartozhat hozzá;
- i) saját vagyonnal rendelkezhet és azzal gazdálkodhat;
- j) megilleti a saját pecsételési és hitelesítési jog;
- k) választójoggal rendelkezik az egyetemes egyházi és az egyházmegyei tisztújítások alkalmával;
- l) képviseleti és szavazati joggal rendelkezik az egyházmegyei közgyűlésben;
- m) saját presbitériumába – tanácskozási joggal – meghívhat egy képviselőt az általa felügyelt szórványgyülekezetből;
- n) törvényes képviselői útján tájékozódás és tájékoztatás illeti meg az Egyház ügyeivel kapcsolatosan az egyházmegye, indokolt esetben az Egyház szervei részéről;
- o) önmagáról adatot szolgáltathat egyházi és állami szerveknek, a személyi adatvédelem figyelembevételével;

p) törvényes keretek között bíraskodhat az egyházköztség tagjainak és világi tisztségviselőinek – kivéve az egyházközszégi gondnok – fegyelmi ügyeiben.

(3) Az anyaegyházköztség – jogállásából fakadó – általános kötelességei:

- a) az egyházköztség területén a megfelelő szolgálati körülmények és Isten Igéje heti rendszerességgel történő folyamatos hirdetésének biztosítása;
- b) díjlevél kötése a lelkészi állást betöltő lelkésszel;
- c) a lelkész méltó körülmények közötti lakhatásának biztosítása;
- d) a lelkész számára a gyülekezet által biztosított lakóépület fenntartása és karbantartása, a közüzemi számlák fizetése és a díjlevélben foglaltak teljesítése;
- e) a lelkészi hivatal fenntartási és működtetési költségeinek fedezése;
- f) a hozzá tartozó leányegyházközszéggel való közös ügyekben a leányegyházközszég presbitériuma beleegyezésének kikérése;
- g) a leányegyházközszég közgyűlésének meghívása a lelkészválasztó közgyűlésre;
- h) részvétel az Egyház közös szolgálatában;
- i) adatszolgáltatás az egyházmegyének és az Egyháznak;
- j) az Egyház és az egyházmegye által előírt járulékok befizetése;
- k) elszámolás a közös költségekről a leányegyházközszégnél;
- l) évente legalább egy közös presbitériumi gyűlés tartása a leányegyházközszég presbitériumával a közös ügyek megvitatása érdekében.

9. §

(1) Az anyaegyházköztség megszűnik, ha saját kezdeményezésére megváltozik a jogállása, vagy a 7. § (2) bekezdése értelmében leányegyházközszéggé alakul, vagy nyilvántarthatóság nélkül elnéptelenedik.

(2) A megszűnés tényét a Zsinati Tanács az egyházmegye felterjesztésére nyilvánítja ki.

(3) A nyilvántarthatóság nélküli elnéptelenedés miatt megszűnt anyaegyházközszég elveszíti a jogállását, és az addigi jogállásából fakadó jogait és kötelességeit tovább nem gyakorolhatja.

(4) A nyilvántarthatóság nélküli elnéptelenedés miatt megszűnt anyaegyházközszég vagyona az illetékes egyházmegye rendelkezik.

A leányegyházközszég

10. §

Leányegyházközszég az a saját presbitériummal rendelkező egyházközszég, amely a lelkigondozás és igazgató tekintetében valamely szomszédos vagy közel fekvő anyaegyházközszéghez tartozik, önálló lelkészi állást nem tart fenn, viszont az adott anyaegyházközszéghez tartozva közösen tartják fenn a lelkészi állást, és lelkészi hivatala az anyaegyházközszég területén van.

11. §

(1) A leányegyházközszég jogait és kötelezettségeit törvényesen választott szervei és tisztségviselői útján gyakorolja.

(2) A leányegyházközszég – jogállásából fakadó – általános jogai:

- a) önálló jogalanyisággal rendelkeznek;
- b) részt vesz a lelkészi díjlevél összeállításában;
- c) önmagát kormányozza, és a rá vonatkozó személyi és vagyoni jogai keretén belül rendelkezik;
- d) saját magára nézve presbitériumi határozatokat és egyházközszégi rendeleteket adhat ki a 4. § értelmében;
- e) az anyaegyházközszéggel együtt lelkészi állást tart fenn, ezért az anyaegyházközszég parókiális jogköréhez tartozik;
- f) közgyűlése szavazati joggal vehet részt az anyaegyházközszég lelkészválasztó közgyűlésén;
- g) megállapíthatja az egyházközszég területén végzendő lelkészi szolgálatokat;
- h) saját – az anyaegyházközszégtől elkülönült – vagyonnal rendelkezhet és azzal gazdálkodhat;
- i) megilleti a saját pecsételési és hitelesítési jog;
- j) a közös költségekről elszámolást kérhet az anyaegyházközszégtől;
- k) évente legalább egy közös presbitériumi gyűlés tartása az anyaegyházközszég presbitériumával a közös ügyek megvitatása érdekében;
- l) képviselői útján tájékozódhat és tájékoztatás illeti meg az Egyház ügyeivel kapcsolatosan az egyházmegye, indokolt esetben az Egyház szervei részéről.

(3) A leányegyházközszég – jogállásából fakadó – általános kötelességei:

- a) az egyházközszég területén a megfelelő szolgálati körülmények és Isten Igéje rendszeres hirdetésének biztosítása;
- b) a lelkészi állás fenntartásához való hozzájárulás az esperesi hivatal által megállapított és a közös presbitériumi ülésen az anyaegyházközszéggel összevetett közalapi befizetések arányában, amennyiben erről más megállapodás nem születik;
- c) a közös ügyekben való részvétel az anyaegyházközszéggel együtt;
- d) részvétel az Egyház közös szolgálatában;
- e) az Egyház és az egyházmegye által előírt járulékok befizetése.

12. §

(1) A leányegyházközszég megszűnik, ha nyilvántarthatóság nélkül elnéptelenedik. A megszűnés tényét a Zsinati Tanács az egyházmegye felterjesztésére nyilvánítja ki.

(2) Az (1) bekezdés szerint megszűnt leányegyházközszég vagyona elsődlegesen az illetékes anyaegyházközszég tulajdonába kerül, másodlagosan az illetékes egyházmegye rendelkezik vele. A tulajdonátruházás lebonyolítását az illetékes egyházmegye végzi.

(3) Az a leányegyházközszég, amelyik a 11. § (2) bekezdésének b) pontja szerint két éven át nem tud hozzájárulni a lelkészi állás fenntartásához, szórványgyülekezetté minősül. A szórványgyülekezetté válást és a presbitérium megszűnésének tényét a Zsinati Tanács az egyházmegyei felterjesztés után nyilvánítja ki.

(4) A (3) bekezdésben foglaltak szerint megszűnt leányegyházközszég vagyona az illetékes anyaegyházközszég gondozásába kerül mindaddig, amíg a szórványgyülekezet nem kezdeményezi jogállásának megváltoztatását. Amennyiben a szórványgyülekezetből ismét jogalanyisággal rendelkező egyházközszég lesz, visszakapja a vagyont. Ha a szórványgyülekezet teljesen,

nyilvántarthatóság nélkül elnéptelenedik, a vagyon elsődlegesen az illetékes anyaegyházközség tulajdonába kerül, másodlagosan az illetékes egyházmege rendelkezik vele. A tulajdonátruházás lebonyolítását az illetékes egyházmege végzi.

A társegyházközség

13. §

A társegyházközségek e törvény szerint társult anyaegyházközségek, amelyekre a társult anyaegyházközségek vonatkozó törvényi rendelkezések érvényesek.

A szórványgyülekezet

14. §

(1) Azok a református keresztyén egyháztagok, akik külön egyházi szervezet nélkül, de közösségi szándékkal elszórtan élnek más vallásúak között, szórványt képeznek. A szórványt lelkigondozás céljából a területe szerinti egyházmege közgyűlése osztja be valamely anyaegyházközséghez.

(2) Szórvány továbbá az a közösség is, amelyben valamely anyaegyházközség lelkésze felismeri az Ige hirdetésének lehetőségét, aminek következtében – egyházközségi szerveződés nélkül – ott rendszeres lelkészi szolgálatot végez és szüntelenül törekszik a szórvány egyházközséggé szervezésére.

15. §

Amennyiben a szórványban szolgáló lelkész észleli, hogy teljesülhetnek a leány- vagy anyaegyházközséggé válás feltételei, és a szórványgyülekezet tagjai erre utaló írásos szándéknyilatkozatot tesznek, köteles kezdeményezni az egyházmegei tanácsnál a szórvány egyházközséggé való minősítését.

16. §

Annak az anyaegyházközségnek a lelképásztora, amelynek területén vagy vonzaskörzetében egy vagy több szórványgyülekezet alakítható ki, köteles azt felismerni és ott a szolgálatot megkezdeni.

17. §

A szórványgyülekezet egy képviselője útján tanácskozási joggal részt vehet az őt felügyelő anyaegyházközség presbitériumában, amennyiben ezt az illetékes anyaegyházközség presbitériuma jóváhagyja.

A missziói gyülekezet

18. §

(1) Azok a református keresztyén egyháztagok, akiknek a közösségi szándékú szerveződését az Egyház közvetlenül felügyeli, mert stratégiai szempontból fontosnak tartja, missziói gyülekezetet alkotnak.

(2) Az Egyház bárhol létrehozhat missziói gyülekezetet.

19. §

A missziói gyülekezet lelkigondozásával és szervezésével megbízott missziói lelkész lelkészi állásának fenntartását az Egyház biztosítja.

20. §

A missziói gyülekezet saját szerveződése érdekében

presbitériumot hozhat létre és gondnokot választhat.

21. §

(1) Az Egyház a missziói gyülekezet felügyeletét a gyülekezet lelkigondozásával és szervezésével megbízott missziói lelkész kinevezett felügyelő lelkészen keresztül gyakorolja.

(2) A missziói lelkész felügyelő lelkésze évente egyszer jelentést tesz a Zsinati Tanácsnak a missziói gyülekezet életéről.

II. FEJEZET

AZ ANYAEGYHÁZKÖZSÉGEK TÁRSULÁSA

A társulás alaki feltételei

22. §

(1) Az az egy egyházmege területén létező két anyaegyházközség, amely a lelkészi állás fenntartásával járó anyagi teher enyhítése érdekében egymással társul, társult anyaegyházközséggé válik.

(2) A társulárról az érintett anyaegyházközségek társulási szerződést kötnek, amely rendelkezik a társulásból fakadó közös ügyek részleteiről.

a) A társulási szerződést az egyházmegei közgyűlés hagyja jóvá.

b) A két egyházközség akkor válik társult anyaegyházközséggé, ha a társulási szerződést – az egyházmegei közgyűlés felterjesztésére – a Zsinati Tanács megerősíti.

(3) Csak azok az anyaegyházközségek társulhatnak, amelyek közül legalább az egyik nem képes önállóan fenntartani lelkészi állást.

(4) Két anyaegyházközség társulását kezdeményezheti az egyházmegei tanács is.

A társult anyaegyházközség jogállása

23. §

(1) A társulásban részt vevő anyaegyházközségek együttműködésre kötelezik magukat, és az általuk kialakított jogviszonyok anyaegyházközségi jelleggel bírnak.

(2) A társult anyaegyházközség törvényes képviselői a lelkészi állást betöltő lelkész és a két anyaegyházközség gondnoka.

a) Amennyiben a társulni szándékozó mindkét anyaegyházközség a társulást megelőzően saját megválasztott lelkésszel rendelkezik, de a társult anyaegyházközség csak egy lelkészi állást tud és akar fenntartani, a társulást jóváhagyó közgyűlés napjával mindkét lelkész elveszíti a megválasztott lelkészi jogállását. A társult anyaegyházközség egy lelkészi állása a vonatkozó hatályos egyházi törvényeknek megfelelően tölthető be.

b) A társulást jóváhagyó közgyűlésen az anyaegyházközségek gondnokai közül az egyiket szavazás útján fel kell ruházni a külső képviseleti joggal. A külső képviseleti jog az egyetemes egyházi választási ciklus felénél átruházódik a másik gondnokra. Ha a társulás a választási időszak közben történik, a külső képviseleti joggal felruházott személy cseréjénél a választási időszak hátralévő idejének felét kell számításba venni.

(3) A társulási jogviszonyba az anyaegyházközségek magukkal viszik a hozzájuk tartozó leányegyházköz-

ségeket is, amelyek a társult anyaegyházközség leányegyházközségeivé válnak.

(4) A társult anyaegyházközség nem jogi személy. A társulást létrehozó anyaegyházközségek továbbra is megtartják jogalanyiségüket.

24. §

A társult anyaegyházközség általános jogaira és kötelességeire az anyaegyházközségek általános jogai és kötelességei az irányadók.

25. §

(1) A társulás következtében a társult anyaegyházközség – a két anyaegyházközség közös megegyezésében megállapított sorrend szerint – mindkét anyaegyházközség nevét viseli, kötőjeles összekötéssel. Megállapodás hiányában az ábécé szerinti sorrend a döntő.

(2) A társulás megszűnése következtében az egyházközség csak a saját nevét viselheti.

A társulási jogviszony tartalma

26. §

(1) A társulást követően az anyaegyházközségek fenntartják saját igazgatási szerveiket.

(2) Az anyaegyházközségek belügyeiket saját presbitériumuk, illetve egyházközségi közgyűlésük hatáskörében intézik.

(3) A közös – legfőképpen a társulási, gazdasági, képviseleti, külügyi, lelkészválasztási, lelkészfenntartási, szolgálati, hivatalvezetési és bíraskodási – ügyek viteléhez a társult anyaegyházközségek presbitériumai, illetve közgyűlései együttesen üléseznek, a lelkész és a két gondnok elnökletével.

(4) A társult anyaegyházközség presbitériumai, illetve közgyűlései a közös ügyek vitelére közös tisztségviselőket választhatnak.

A társulási vagyoni jogviszony

27. §

A társulás előtt a társulni akaró anyaegyházközségek leltárt készítenek a különvagyonukról, amit a külön presbitériumok jóváhagynak és letétbe helyeznek az esperesi hivatalban.

28. §

A társult anyaegyházközségeknél a lelkészi állás és hivatal fenntartásához való hozzájárulás a közalapi befizetések arányában történik, amennyiben erről a társulási szerződés másképpen nem rendelkezik.

A társulásban részt vevő anyaegyházközségek vagyoni jogai és kötelességei

29. §

Az anyaegyházközség különvagyonával felel azokért a külön adósságokért és vagyoni károkért, amiket a társulás kezdete előtt, vagy ideje alatt, vagy a társulási jog-

viszony felfüggesztése idején az anyaegyházközség keletkeztetett.

30. §

Az anyaegyházközségek különvagyonukkal maguk rendelkeznek.

A társulás megszűnése

31. §

A társult anyaegyházközség megszűnik, ha:

- a társulási szerződést közös és végleges elhatározással felbontják;
- a társulási szerződést a Zsinati Tanács vagy bíróság hivatalból felbontja;
- a társult anyaegyházközségek valamelyike két évig nem teljesíti a jogviszonnyal járó feltételeket vagy a jogviszonyban vállalt kötelezettségeket.

32. §

A szétválás következtében a társulás előtti vagyoni állapot visszaállítására kell törekedni.

KÜLÖNRENDELKEZÉSEK

A címzetes anyaegyházközség

33. §

(1) Annak az anyaegyházközségnek, amely történelmileg kiemelten jelentős és igazolt tárgyi, szellemi vagy személyi hagyatékkal rendelkezik és ezáltal a történelmi múlt emlékhelyét képezi, de lelkészi állást önállóan már nem képes fenntartani, miáltal fennállnak a leányegyházközséggé válás törvényes feltételei, miközben más anyaegyházközséggel való társulását kizárja, az illetékes egyházmegyei közgyűlés címzetes anyaegyházközség címet adományozhat. Az egyházmegyei közgyűlés cím-adományozását a Zsinati Tanács hagyja jóvá.

(2) Az ilyen egyházközségnek a címzetes anyaegyházközség nevet kell viselnie a hivatalos megnevezésében.

(3) A címzetes anyaegyházközség jogállása a leányegyházközség jogállásának felel meg.

(4) A címzetes anyaegyházközség megszűnik, ha előállnak a szórványgyülekezetté válás törvényes feltételei, vagy nyilvántarthatóság nélkül elnéptelenedik.

(5) A címzetes anyaegyházközségre vonatkozó egyéb rendelkezések megegyeznek jelen törvény leányegyházközségekre vonatkozó rendelkezéseivel.

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

34. §

A II. szabályrendelet 1. §-ának (3) és (4) bekezdése és a 2. § hatályát veszti.

HATÁLYBALÉPÉS

35. §

(1) E törvény 2012. január 1-jén lép hatályba.

(2) A 8. § (2) bekezdésének b) pontja 2013. január 1-jén lép hatályba.

**Jóváhagyva a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház VIII. Zsinatának 5. ülésén,
2011. november 25-én, Rimakokován.**